

Nr 56

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fullmakt att i arbetslöshetsbekämpande syfte igångsätta arbeten, för vilka anslag uppförts å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57, m. m.; given Stockholms slott den 7 februari 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 februari 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

Efter förslag i propositionen nr 95 fastställde 1956 års riksdag allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57. För att sätta denna stat i kraft erfordrades beslut av riksdagen. Kungl. Maj:t bemyndigades emellertid att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrade, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å beredskapsstaten (rskr 349—357, 379 och 412).

Någon ny beredskapsstat har inte fastställts för innevarande budgetår. Kungl. Maj:t har dock liksom tidigare erhållit riksdagens bemyndigande (prop. 1957: 57; rskr 133) att under budgetåret, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag är uppförda å beredskapsstaten för budgetåret 1956/57. Härigenom har det varit möjligt att begränsa arbetslöshetsanslagen på riksstaten till vad som erfordras under normala förhållanden på arbetsmarknaden. Bemyndigandet har hittills inte tagits i anspråk.

Den av 1956 års riksdag fastställda beredskapsstaten upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 465,3 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 199,6 miljoner kronor eller sammanlagt 664,9 miljoner kronor. De å staten uppförda anslagen är avsedda för finansiering av en investeringsreserv, som omfattar såväl anläggnings- och husbyggnadsarbeten som statliga industribeställningar. Investeringsreserven inrymmer alternativa sysselsättningsprogram för att man skall kunna möta skilda arbetslöshetssituationer.

Beträffande statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten gäller, att bidragsgrunderna kan jämkas med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

I skrivelse den 24 januari 1958 har *arbetsmarknadsstyrelsen* behandlat frågan om sysselsättningsberedskapen under budgetåret 1958/59. Härvid har styrelsen anmält, att förslag till investeringsreserv för budgetåret 1958/59 förberedes inom styrelsen. Arbetet bedrivs under den förutsättningen, att allmän beredskapsstat för nämnda budgetår inte kommer att fastställas. Planeringen har med hänsyn härtill begränsats till en revidering och komplettering av investeringsreserven för innevarande budgetår. Företag som överförts till det ordinarie arbetsprogrammet eller som av annan anledning bör avföras från investeringsreserven, avses sålunda bli ersatta med nya företag, då så anses lämpligt med hänsyn till företagens angelägenhet, planeringsmöjligheterna och på riksstat eller allmän beredskapsstat uppförda anslag.

Arbetsmarknadsstyrelsen anser sig inte nu kunna gå in på en närmare bedömning av arbetsmarknadssituationen under nästa budgetår. De omständigheter som för närvarande är kända gör det emellertid antagligt, framhåller styrelsen, att för beredskap mot arbetslöshet under budgetåret 1958/59 tillräckliga statsmedel kommer att stå till förfogande, därest Kungl. Maj:t av riksdagen bemyndigas att, om arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av de arbeten eller de slag av arbeten för vilka anslag uppförts å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57.

Arbetsmarknadsstyrelsen har vid detta bedömande förutsatt *dels* att från investeringsreserven avförda företag, som vid fastställandet av allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 avsågs att finansieras med anslag till

kollektivt angivna investeringsändamål, får inom ramen för respektive anslag ersättas med nya företag av samma slag, *dels* att i investeringsreserven kvarstående företag, som vid fastställandet av beredskapsstaten avsågs att finansieras med ett för vissa särskilt angivna företag gemensamt anslag, får inom anslagets ram utföras för den högre kostnad som kan ha förorsakats av prisstegringar eller nödvändiga ändringar av planerna, *dels* att å den allmänna beredskapsstaten uppförda anslag får användas på sätt för budgetåret 1956/57 medgivits, *dels* att liksom för budgetåret 1956/57 överskridanden av vissa riksstatsanslag får ske, *dels ock* att gällande grunder för statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven må kunna jämkas med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

Slutligen understryker arbetsmarknadsstyrelsen, att en fortlöpande detaljplanering är en förutsättning för här avsedd beredskap mot sysselsättningsrubbingar.

Departementschefen. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag det inte möjligt att nu gå in på en närmare bedömning av arbetsmarknadssituationen under nästa budgetår. Såsom styrelsen framhållit är det emellertid troligt, att en tillräcklig beredskap mot arbetslöshet skapas för budgetåret 1958/59, om en finansfullmakt till oförändrat belopp av 300 miljoner kronor ställes till Kungl. Maj:ts förfogande. Fullmakten bör liksom för innevarande budgetår anknytas till de på allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 uppförda anslagen. Därest utvecklingen på arbetsmarknaden senare skulle ge anledning därtill, torde på grundval av arbetsmarknadsstyrelsens utredningar om revidering och komplettering av investeringsreserven ett förslag till allmän beredskapsstat få upprättas och underställas riksdagen.

Mot vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört i fråga om förutsättningarna för att inom den föreslagna finansfullmaktens ram disponera anslagen å beredskapsstaten — vilket ansluter sig till vad som tidigare gällt — har jag ingen erinran. Jag har heller intet att erinra mot styrelsens förslag i fråga om statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven. De nu gällande bidragsgrunderna bör sålunda i enlighet med vad som medgivits för innevarande budgetår kunna jämkas, därest så visar sig erforderligt.

Slutligen vill jag understryka arbetsmarknadsstyrelsens uttalande om behovet av en fortlöpande detaljplanering för att man skall kunna upprätthålla en god beredskap mot sysselsättningsrubbingar.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1958/59, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten m. m., för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Göte Fridh